

**LIÊN MINH HỢP TÁC XÃ
VIỆT NAM**

**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**

Số: 761 /LMHTXVN-TTTT

Hà Nội, ngày 6 tháng 10 năm 2023

V/v đề cương tuyên truyền kỷ niệm
30 năm ngày thành lập Liên minh
Hợp tác xã Việt Nam

Kính gửi: - Liên minh Hợp tác xã các tỉnh, thành phố;
- Các ban, đơn vị trực thuộc.

Thực hiện Kế hoạch số 778/KH-LMHTXVN ngày 24/10/2022 của Ban Chấp hành Liên minh Hợp tác xã Việt Nam về việc Tổ chức các hoạt động Kỷ niệm 30 năm ngày thành lập Liên minh Hợp tác xã Việt Nam (29/10/1993 - 29/10/2023); Kế hoạch số 662/KH-LMHTXVN ngày 24/8/2023 của Liên minh Hợp tác xã Việt Nam về việc Tuyên truyền Kỷ niệm 30 năm Ngày thành lập Liên minh Hợp tác xã Việt Nam, Liên minh Hợp tác xã Việt Nam ban hành Đề cương Tuyên truyền nhân Kỷ niệm 30 năm Ngày thành lập Liên minh Hợp tác xã Việt Nam, đề nghị Liên minh Hợp tác xã các tỉnh, thành phố; các ban, đơn vị trực thuộc:

1. Tuyên truyền sâu rộng quá trình 30 năm hình thành và phát triển của Liên minh Hợp tác xã Việt Nam, những kết quả đạt được, đóng góp trong phát triển kinh tế tập thể, hợp tác xã đến toàn thể cán bộ, thành viên và người lao động trong hệ thống Liên minh Hợp tác xã Việt Nam, khu vực kinh tế tập thể, hợp tác xã và xã hội. (Đề cương tuyên truyền được gửi kèm và đăng tải trên Cổng Thông tin điện tử Liên minh Hợp tác xã Việt Nam - vca.org.vn)

2. Cụ thể hóa các nội dung trong Kế hoạch số 662/KH-LMHTXVN ngày 24/8/2023 của Liên minh Hợp tác xã Việt Nam vào tình hình thực tiễn của địa phương và đơn vị nhằm đạt hiệu quả cao trong công tác tuyên truyền. /.

Nơi nhận:

- Như kính gửi;
- Đ/c Chủ tịch LMHTXVN (để b/c);
- Các Đ/c Phó Chủ tịch LMHTXVN;
- Lưu: VT, TTTT.

**KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH**

Nguyễn Mạnh Cường

Hà Nội, ngày 6 tháng 10 năm 2023

**LIÊN MINH HỢP TÁC XÃ VIỆT NAM - 30 NĂM XÂY DỰNG
VÀ PHÁT TRIỂN**

*“Tài liệu tuyên truyền nhân Kỷ niệm 30 năm Ngày thành lập Liên minh Hợp tác xã
Việt Nam (29/10/1993 - 29/10/2023)”*

Quá trình hình thành và phát triển hợp tác xã (HTX) trên thế giới là một tất yếu khách quan. Năm 1844, tại Thị trấn Rochdale (Vương quốc Anh), đứng trước những điều kiện sống vô cùng khó khăn, tư thương độc quyền cung cấp thực phẩm với giá đắt, quyền lợi của người tiêu dùng không được bảo đảm, 28 công nhân đã thành lập HTX tiêu dùng đầu tiên để cung ứng nhu yếu phẩm với mức giá phải chăng, cung cấp cơ sở giáo dục và xã hội cho những người lao động bình thường. Kể từ đó, mô hình HTX được những người lao động hưởng ứng và phát triển sâu rộng trên thế giới vì nó là tổ chức kinh tế mang tính xã hội và nhân văn sâu sắc. Ở Việt Nam, Chủ tịch Hồ Chí Minh là người đầu tiên đã kế thừa những tư tưởng về HTX của thế giới và phát triển một cách sáng tạo vào điều kiện cụ thể của Việt Nam. Trong cuốn “Đường cách mệnh” viết năm 1927, Bác đã nhấn mạnh: Tục ngữ Việt Nam có câu “Một cây làm chẳng nên non, ba cây chụm lại thành hòn núi cao”, lý luận hợp tác xã đều nằm trong điều ấy. Thực hiện tư tưởng của Người, từ năm 1945, ngay sau khi Việt Nam giành được độc lập, Đảng, Nhà nước đã quan tâm chỉ đạo thành lập HTX. Trước tiên là tổ chức hình thành các mô hình hợp tác giản đơn như tổ đổi công, tổ vắn công, tổ vay vốn... đến năm 1948, HTX đầu tiên được thành lập tại chiến khu Việt Bắc, sau đó được phát triển rộng ra các tỉnh, thành phố. Có những thời điểm, cả nước có trên 80.000 HTX hoạt động trong các ngành, lĩnh vực của nền kinh tế quốc dân. Từ năm 1986, thực hiện công cuộc Đổi mới do Đảng ta khởi xướng và lãnh đạo, cùng với quá trình đổi mới của đất nước, khu vực HTX đã có nhiều đổi mới. Hoạt động của HTX ngày càng đa dạng, từng bước đáp ứng yêu cầu của thành viên và xã hội. Bên cạnh hoạt động kinh tế, các HTX có nhiều đóng góp vào ổn định chính trị, an ninh quốc phòng và an sinh xã hội được thể hiện: các HTX tham gia ngày càng tích cực trong tạo việc làm, xóa đói, giảm nghèo, xây dựng nông thôn mới; khôi phục và phát triển nhiều nghề truyền thống, gắn kết tình làng nghĩa xóm... Đến nay, cả nước đã có khoảng 121.000 tổ hợp tác, hơn 30.000 HTX và 133 liên hiệp HTX, thu hút khoảng 10 triệu thành viên và người lao động.

Cùng với quá trình hình thành và phát triển phong trào HTX ở Việt Nam, các tổ chức đại diện và hỗ trợ cho khu vực HTX được Đảng và Nhà nước thành

lập, nhằm đáp ứng yêu cầu tư vấn, hỗ trợ cho các HTX phát triển theo đúng chủ trương của Đảng và Nhà nước, đó là Ban quản lý HTX mua bán Việt Nam (1955), Liên hiệp HTX tiểu - thủ công nghiệp Việt Nam (1978), Hội đồng Trung ương lâm thời các doanh nghiệp ngoài quốc doanh (1991) và Liên minh Hợp tác xã Việt Nam (1993).

I. CÁC TỔ CHỨC TIỀN THÂN CỦA LIÊN MINH HỢP TÁC XÃ VIỆT NAM

1. Ban quản lý Hợp tác xã mua bán Việt Nam (1955 - 1991): Năm 1955, Ban quản lý HTX mua bán Việt Nam, được thành lập với nhiệm vụ đại diện và hỗ trợ cho các HTX, liên hiệp HTX mua bán trong phạm vi toàn quốc. Giai đoạn 1955 - 1991, Ban Quản lý HTX mua bán Việt Nam trực thuộc Bộ Nội thương. Nhiệm vụ chính của Ban Quản lý HTX mua bán Việt Nam là quản lý, hỗ trợ các HTX mua bán (nay là HTX thương mại, dịch vụ) trong hoạt động cung ứng nguyên vật liệu và tiêu thụ sản phẩm của các HTX, đơn vị quốc doanh trong phạm vi cả nước. Tổ chức bộ máy của Ban quản lý HTX mua bán Việt Nam lúc đó được hình thành hệ thống từ Trung ương đến xã, phường.

2. Liên hiệp các HTX tiểu - thủ công nghiệp Trung ương (1978 - 1991): Năm 1978, Liên hiệp HTX tiểu - thủ công nghiệp Trung ương (gọi tắt là Liên hiệp xã Trung ương) được thành lập theo Nghị định số 279-CP, ngày 02/11/1978 của Hội đồng Chính phủ. Liên hiệp xã Trung ương có nhiệm vụ đại diện và hỗ trợ cho các HTX, liên hiệp HTX hoạt động trong lĩnh vực tiểu - thủ công nghiệp trên cả nước.

Năm 1990, thực hiện Nghị quyết số 16-NQ/TW ngày 15/7/1988 của Bộ Chính trị về đổi mới chính sách và cơ chế quản lý đối với HTX và các đơn vị kinh tế ngoài quốc doanh, Chủ tịch Hội đồng Bộ trưởng có Quyết định số 81-CT, ngày 19/3/1990 giải thể Liên hiệp xã Trung ương và Quyết định số 82-CT ngày 19/3/1990 thành lập Ban trụ bị Đại hội thành lập Hội đồng Trung ương các HTX và các đơn vị sản xuất ngoài quốc doanh.

3. Hội đồng Trung ương lâm thời các doanh nghiệp ngoài quốc doanh: Năm 1991, Chủ tịch Hội đồng Bộ trưởng có quyết định số 409-CT, ngày 18/12/1991 thành lập Hội đồng Trung ương lâm thời các doanh nghiệp ngoài quốc doanh, thành viên bao gồm tất cả các HTX, liên hiệp HTX và các doanh nghiệp vừa và nhỏ ngoài quốc doanh ở tất cả các ngành, lĩnh vực của nền kinh tế. Thực hiện Quyết định số 409-CT, Ban Quản lý HTX mua bán Việt Nam và Liên hiệp HTX tiểu - thủ công nghiệp Trung ương sáp nhập vào Hội đồng Trung ương lâm thời các doanh nghiệp ngoài quốc doanh và không thực hiện chức năng quản lý Nhà nước đối với các HTX, liên hiệp HTX mà chỉ thực hiện chức năng đại diện và hỗ trợ cho các HTX, liên hiệp HTX và các đơn vị ngoài quốc doanh hoạt động trong tất cả các ngành, lĩnh vực của nền kinh tế quốc dân. Tổ chức bộ máy

của Hội đồng Trung ương lâm thời các doanh nghiệp ngoài quốc doanh được thành lập ở Trung ương và ở các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương.

II. LIÊN MINH HỢP TÁC XÃ VIỆT NAM

1. Quá trình hình thành

Sau gần 02 năm thành lập Hội đồng Trung ương lâm thời các doanh nghiệp ngoài quốc doanh, Đảng, Nhà nước ta xác định HTX là một thành phần kinh tế quan trọng trong nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa nên cần một tổ chức đại diện, hỗ trợ, bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp cho riêng khu vực này. Năm 1993, được sự đồng ý của Ban Bí thư và Chính phủ, Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ nhất thành lập Hội đồng Liên minh HTX Việt Nam (29-30/10/1993). Năm 2000, Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ II quyết định đổi tên Hội đồng Liên minh HTX Việt Nam thành Liên minh HTX Việt Nam.

Liên minh HTX Việt Nam có chức năng đại diện, chăm lo, bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của các thành viên; đại diện cho các thành viên trong quan hệ với các tổ chức ở trong nước và nước ngoài theo quy định của pháp luật; tuyên truyền, phổ biến chủ trương của Đảng, chính sách và pháp luật của Nhà nước về kinh tế tập thể, HTX; đề xuất, kiến nghị tham gia xây dựng chủ trương của Đảng, chính sách và pháp luật của Nhà nước, các chương trình, dự án liên quan đến phát triển kinh tế tập thể, HTX; tư vấn, hỗ trợ thực hiện dịch vụ công và hoạt động kinh tế phục vụ phát triển kinh tế tập thể, HTX, thúc đẩy xây dựng mối quan hệ lao động hài hòa, bền vững trong các HTX, liên hiệp HTX, tổ hợp tác; Tập hợp, liên kết, hướng dẫn các thành viên hợp tác, giúp đỡ lẫn nhau cùng phát triển, chung sức xây dựng Liên minh HTX Việt Nam phát triển bền vững.

2. Liên minh Hợp tác xã Việt Nam qua các kỳ Đại hội

Liên minh HTX Việt Nam đã qua 6 kỳ Đại hội. Mỗi kỳ Đại hội là mốc son đánh dấu sự phát triển về tổ chức và hoạt động của Liên minh HTX Việt Nam.

2.1. Đại hội Hội đồng Liên minh Hợp tác xã Việt Nam lần thứ nhất (Nhiệm kỳ 1993 - 2000)

Đại hội Hội đồng Liên minh HTX Việt Nam lần thứ nhất, nhiệm kỳ 1993 - 2000 được tổ chức tại Thủ đô Hà Nội trong 02 ngày 29 và 30/10/1993. Đại hội đã bầu ra 51 đồng chí vào Ban Chấp hành Hội đồng Liên minh HTX Việt Nam nhiệm kỳ 1993 - 2000. Sau khi Đại hội lần thứ nhất, Hội đồng Liên minh HTX Việt Nam thông qua Điều lệ, ngày 01/12/1993 Chính phủ đã ban hành Quyết định số 582/QĐ/TTg về việc chuẩn y Điều lệ Hội đồng Liên minh HTX Việt Nam. Năm 1996, Hội đồng Liên minh HTX Việt Nam tham mưu Quốc hội ban hành Luật Hợp tác xã đầu tiên và có hiệu lực thi hành từ ngày 01/7/1997 (Luật Hợp tác xã năm 1997). Luật xác định Liên minh HTX Việt Nam là tổ chức phi chính phủ, đại diện và hỗ trợ cho tất cả các HTX, liên hiệp HTX trong các ngành, lĩnh vực.

Nhiệm kỳ 1993 - 2000, Hội đồng Liên minh HTX Việt Nam đã tập trung vào việc mở rộng, củng cố, kiện toàn tổ chức. Tại thời điểm Đại hội nhiệm kỳ 1993 - 2000 cả nước có 31 Hội đồng Liên minh HTX cấp tỉnh, thành phố với gần 700 thành viên; đến cuối năm 1991, có 61 tỉnh, thành phố có Hội đồng Liên minh HTX với 9.000 thành viên chính thức và thành viên liên kết.

Đến hết nhiệm kỳ 1993 - 2000, cả nước có 15.591 HTX, trong đó có 11.434 HTX dịch vụ nông - lâm nghiệp, thủy sản; 995 Quỹ tín dụng nhân dân; 3.163 HTX phi nông nghiệp và hơn 16.000 tổ, nhóm sản xuất dịch vụ và hình thức hợp tác đơn giản khác, góp phần quan trọng vào giải quyết việc làm, tăng thu nhập và bảo đảm đời sống cho 7,5 triệu xã viên và trên 50 vạn lao động làm việc trong các HTX thuộc các ngành nghề kinh tế và gần 10 triệu lao động làm việc trong các loại hình hợp tác đơn giản khác.

2.2. Đại hội Liên minh Hợp tác xã Việt Nam lần thứ hai (Nhiệm kỳ 2000 - 2004)

Đại hội Liên minh HTX Việt Nam lần thứ hai, nhiệm kỳ 2000 - 2004 được tổ chức tại Thủ đô Hà Nội trong 02 ngày 19 và 20/10/2000. Đại hội đã bầu ra 135 đồng chí vào Ban Chấp hành Liên minh HTX Việt Nam nhiệm kỳ 2000 - 2004. Với khẩu hiệu hành động "*Hợp tác - Đổi mới - Phát triển*", Đại hội Liên minh HTX Việt Nam lần thứ hai đặt ra nhiệm vụ từ năm 2000 đến năm 2004 là: Tiếp tục phát huy vai trò tự chủ của kinh tế hộ, kể cả kinh tế tiêu chủ làm nền tảng cho kinh tế hợp tác, HTX phát triển. Khuyến khích phát triển mọi hình thức kinh tế hợp tác đa dạng từ đơn giản đến thành lập HTX có tổ chức chặt chẽ, mở rộng và tăng cường liên doanh, liên kết với giữa các HTX và giữa HTX với các thành phần kinh tế khác. Đồng thời, tập trung phát triển các loại hình HTX, liên hiệp HTX phù hợp với đặc điểm của ngành và từng lĩnh vực kinh tế, bảo đảm tính chất và nguyên tắc như Luật Hợp tác xã đã quy định.

Liên minh HTX Việt Nam đã tham mưu với Đảng, Nhà nước và Chính phủ ban hành: Nghị quyết số 13/NQ/TW ngày 18/3/2002, Hội nghị lần thứ 5 Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa IX về tiếp tục đổi mới, phát triển và nâng cao hiệu quả kinh tế tập thể; Luật Hợp tác xã thay thế Luật Hợp tác xã năm 1997, có hiệu lực thi hành từ ngày 01/7/2003 (Luật Hợp tác xã năm 2003), Luật xác định Liên minh HTX Việt Nam do các HTX, liên hiệp HTX tự nguyện thành lập để thực hiện các hoạt động đại diện và hỗ trợ cho các HTX, liên hiệp HTX cả nước.

Tại thời điểm đầu năm 2000, cả nước có gần 150.000 tổ, nhóm hợp tác các loại. Đến giữa năm 2004 đã có 241.261 tổ, nhóm hợp tác, 16.899 HTX, liên hiệp HTX. Đến cuối năm 2004 đã có gần 2.000 HTX chuyển đổi theo Luật Hợp tác xã năm 2003. Các HTX chuyển đổi đã từng bước khắc phục những tồn tại, thiếu sót, những biểu hiện hình thức trong tổ chức và hoạt động. Các HTX hoạt động yếu kém tiếp tục được củng cố, số HTX khá giỏi tăng lên. Nhiều HTX ở thời điểm

chuyển đổi có nhưng điểm xuất phát thấp, nhưng với tinh thần chủ động đã vươn lên mạnh mẽ, tổ chức được nhiều ngành nghề mới, hiệu quả sản xuất kinh doanh ngày càng tăng. Tính chủ động trong hoạt động sản xuất kinh doanh ngày càng được thể hiện rõ trong cơ chế thị trường.

2.3. Đại hội Liên minh Hợp tác xã Việt Nam lần thứ ba (Nhiệm kỳ 2005 - 2010)

Trong 02 ngày 27 và 28/01/2005, Đại hội Liên minh HTX Việt Nam lần thứ ba, nhiệm kỳ 2005 - 2010 được tổ chức tại Hà Nội. Đại hội đã bầu Ban chấp hành Liên minh HTX Việt Nam nhiệm kỳ 2005 - 2010 gồm 117 đồng chí.

Quán triệt và triển khai thực hiện mục tiêu, định hướng do Đại hội Liên minh HTX Việt Nam lần thứ ba đề ra, với khẩu hiệu hành động “*Hợp tác - Đổi mới - Hội nhập - Phát triển*”, khu vực HTX tiếp tục có những chuyển biến tích cực và đạt được những kết quả cụ thể, quan trọng; hoạt động của Liên minh HTX Việt Nam hiệu quả và thiết thực hơn, vai trò của Liên minh HTX Việt Nam đối với sự nghiệp phát triển HTX được nâng cao. Liên minh HTX các cấp đã nhận thức được và nỗ lực làm tốt vai trò tham mưu cho các cấp ủy đảng, chính quyền trong xây dựng và thực hiện các nghị quyết của Đảng về phát triển HTX nhất là nghị quyết số 13-NQ/TW Hội nghị Trung ương 5 khóa IX về tiếp tục đổi mới, phát triển và nâng cao hiệu quả kinh tế tập thể; các cấp chính quyền nhận thức đầy đủ hơn về vai trò, vị trí của khu vực HTX trong nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa, quan tâm hơn đến việc chỉ đạo phát triển HTX, nhiều chính sách hỗ trợ phát triển HTX phù hợp với điều kiện từng địa phương đã được ban hành. Các hoạt động theo chức năng, nhiệm vụ được tổ chức triển khai đã mang lại những kết quả cụ thể, góp phần thúc đẩy quá trình củng cố, đổi mới, phát triển và nâng cao hiệu quả kinh tế tập thể theo chủ trương của Đảng, chính sách và pháp luật của Nhà nước.

Liên minh HTX Việt Nam đã tham mưu với Đảng, Nhà nước và Chính phủ ban hành: Chỉ thị số 20-CT/TW ngày 02/01/2008 của Ban Bí thư về tăng cường lãnh đạo thực hiện Nghị quyết Trung ương 5 khóa IX về tiếp tục đổi mới, phát triển và nâng cao hiệu quả kinh tế tập thể; Quyết định số 75/2005/QĐ/TTg ngày 11/4/2005 của Thủ tướng Chính phủ công nhận Điều lệ Liên minh Hợp tác xã Việt Nam;...

Đến tháng 6/2010 cả nước có trên 360.000 tổ hợp tác; 18.244 HTX và 53 liên hiệp HTX. Trong thời gian này, các loại hình tổ hợp tác đã phát triển đa dạng hơn và có ở khắp các vùng, miền trong cả nước với nhiều tên gọi khác nhau như: tổ hợp tác, tổ sản xuất, tập đoàn, nghiệp đoàn, câu lạc bộ, hội, hiệp hội ngành nghề của những người sản xuất nhỏ,... Số tổ hợp tác phát triển nhanh, các HTX cũ về cơ bản đã chuyển đổi xong, nhiều HTX mới được thành lập, số HTX sản xuất, kinh doanh có hiệu quả xuất hiện nhiều hơn. Khu vực HTX đã có những

đóng góp quan trọng vào phát triển kinh tế - xã hội của đất nước. Sự chuyển biến đó có nhiều nguyên nhân, nhưng có hai nhân tố tác động rất quan trọng, đó là nhu cầu hợp tác của người dân, người sản xuất nhỏ trong sản xuất, đời sống, trong có chế thị trường và do sự tác động trực tiếp, nhiều mặt của Nghị quyết Trung ương 5 khóa IX về kinh tế tập thể, Nghị quyết Trung ương 7 khóa X về nông nghiệp, nông dân, nông thôn và Chỉ thị số 20-CT/TW của Ban Bí thư về phát triển kinh tế tập thể.

2.4. Đại hội Liên minh Hợp tác xã Việt Nam lần thứ tư (Nhiệm kỳ 2010 - 2015)

Đại hội Liên minh HTX Việt Nam lần thứ tư, nhiệm kỳ 2010 - 2015 được tổ chức tại Hà Nội trong 02 ngày 12 và 13/8/2010 với khẩu hiệu hành động “*Đoàn kết - Hợp tác - Phát triển vì cộng đồng an sinh xã hội*”. Đại hội đã bầu 135 đồng chí vào Ban Chấp hành Liên minh HTX Việt Nam nhiệm kỳ 2010 - 2015.

Liên minh HTX Việt Nam đã tham mưu với Đảng, Nhà nước và Chính phủ ban hành: Kết luận số 56/KL/TW ngày 21/02/2013 của Bộ Chính trị về đẩy mạnh thực hiện Nghị quyết Trung ương 5 khóa IX về tiếp tục đổi mới, phát triển và nâng cao hiệu quả kinh tế tập thể; Năm 2011, Quốc hội ban hành Luật Hợp tác xã số 13 thay thế Luật Hợp tác xã năm 2003, có hiệu lực thi hành từ ngày 01/7/2012 (Luật Hợp tác xã năm 2012), Luật xác định Liên minh HTX Việt Nam là tổ chức đại diện và hỗ trợ cho tất cả các HTX, liên hiệp HTX và được thành lập ở Trung ương và ở các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương; Quyết định 2261/QĐ-TTg ngày 15/12/2014 của Thủ tướng Chính phủ về phê duyệt chương trình hỗ trợ phát triển HTX giai đoạn 2015 - 2020; Chỉ thị số 19/CT/TTg ngày 24/7/2015 của Thủ tướng Chính phủ về đẩy mạnh thực hiện Luật Hợp tác xã;...

Trong nhiệm kỳ này, khu vực kinh tế tập thể, HTX trong cả nước đã có những chuyển biến tích cực; từng bước đổi mới về tổ chức và hoạt động, thích ứng ngày càng tốt hơn với cơ chế thị trường; khẳng định rõ hơn vai trò, vị trí của HTX trong nền kinh tế, góp phần bảo đảm an sinh xã hội, ổn định chính trị cơ sở và đóng góp tích cực vào phát triển kinh tế - xã hội của đất nước. Lần đầu tiên trong gần 20 năm qua, đóng góp của khu vực HTX vào GDP từ năm 2013 trở lại đây đã tăng khá hơn so với năm trước. Đã xuất hiện một số mô hình HTX kiểu mới gắn với chuỗi giá trị sản phẩm hàng hóa. Kinh tế tập thể, nòng cốt là HTX đã góp phần tái cấu trúc kinh tế, đặc biệt trong nông nghiệp, xây dựng nông thôn mới, tạo thêm việc làm và thu nhập ổn định cho hàng chục triệu người lao động; tăng thu ngân sách nhà nước, tăng kim ngạch xuất khẩu. Nhiều HTX đã mở rộng sản xuất, phát triển kinh doanh dịch vụ tổng hợp; đầu tư trang thiết bị để nâng cao năng lực sản xuất kinh doanh; mở rộng liên doanh, liên kết với các thành phần kinh tế khác để cung ứng vật tư, thực hiện các dịch vụ đầu vào cho thành viên. Sau khi Luật Hợp tác xã năm 2012 ra đời, Các HTX được tổ chức lại, từng bước khắc phục những tồn tại, yếu kém trong tổ chức, quản lý và hoạt động, như:

xác định lại về tài sản, vốn, quỹ; tư cách thành viên, huy động thêm vốn góp của thành viên, duy trì đại hội thành viên định kỳ, chú trọng nâng cao năng lực của đội ngũ cán bộ quản lý HTX; nhiều HTX đổi mới quản lý, điều hành, định hướng hoạt động, tổ chức thêm ngành nghề mới, đẩy mạnh liên doanh, liên kết. Xuất hiện nhiều tổ hợp tác, HTX tham gia vào quá trình xây dựng chuỗi giá trị sản phẩm chủ lực của địa phương, chủ động hơn trong cơ chế thị trường, hiệu quả sản xuất kinh doanh ngày càng tăng, mang lại nhiều lợi ích cho thành viên.

Đến cuối nhiệm kỳ, toàn quốc có hơn 20.000 HTX; gần 150.000 THT và 43 liên hiệp HTX đang hoạt động, thu hút khoảng 13 triệu thành viên là cá nhân, hộ gia đình và pháp nhân. Trong 05 năm của nhiệm, có 5.000 HTX và 15.287 tổ hợp tác mới được thành lập, khu vực kinh tế tập thể có khoảng 30 triệu người, tham gia hầu hết vào các lĩnh vực kinh tế: nông nghiệp, công nghiệp, tiểu thủ công nghiệp, thương mại - dịch vụ, xây dựng, giao thông vận tải, tín dụng, môi trường, giáo dục, y tế...

2.5. Đại hội Liên minh Hợp tác xã Việt Nam lần thứ năm (Nhiệm kỳ 2016 - 2020)

Đại hội Đại biểu toàn quốc Liên minh HTX Việt Nam lần thứ năm, nhiệm kỳ 2016 - 2020 được tổ chức trong hai ngày 18 và 19/7/2016 tại Thủ đô Hà Nội với khẩu hiệu “Đoàn kết - Đổi mới - Hội nhập - Phát triển bền vững”. Đại hội đã bầu Ban chấp hành Liên minh HTX Việt Nam khóa V, nhiệm kỳ 2016 - 2020 gồm 145 đồng chí.

Liên minh HTX Việt Nam đã tham mưu với Đảng, Nhà nước và Chính phủ ban hành: Kết luận số 70-KL/TW ngày 09/3/2020 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng ban hành Kết luận của Bộ Chính trị về tiếp tục thực hiện Nghị quyết Trung ương 5, khóa IX về tiếp tục đổi mới, phát triển và nâng cao hiệu quả kinh tế tập thể; Quyết định số 134/QĐ-TTg ngày 25/9/2020 của Thủ tướng Chính phủ ban hành Chương trình hành động của Chính phủ thực hiện Kết luận số 70-KL/TW ngày 09/3/2020 của Bộ Chính trị về tiếp tục thực hiện Nghị quyết Trung ương 5, khóa IX về tiếp tục đổi mới, phát triển và nâng cao hiệu quả kinh tế tập thể; Quyết định số 1804/QĐ-TTg ngày 13/11/2020 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt chương trình hỗ trợ phát triển kinh tế tập thể, HTX giai đoạn 2021 - 2025;...

Trong giai đoạn 2016 - 2020, hầu hết HTX, liên hiệp HTX chuyển đổi, tổ chức lại hoạt động theo mô hình HTX kiểu mới, phù hợp với Luật Hợp tác xã năm 2012; quy mô, chất lượng và hiệu quả hoạt động được nâng lên. Phát triển kinh tế tập thể, HTX đã đóng góp vào tăng trưởng kinh tế, ổn định giá cả và kiềm chế lạm phát, tăng kim ngạch xuất khẩu, tái cơ cấu nền kinh tế, nhất là kinh tế nông nghiệp, nông thôn; xây dựng nông thôn mới, giảm nghèo bền vững, nhất là địa bàn dân tộc thiểu số và miền núi; phát triển nguồn nhân lực có tay nghề và chất lượng cao; ổn định xã hội; khuyến khích khởi nghiệp sáng tạo đối với lao động trẻ; tác động nhận

thức của xã hội và hệ thống chính trị đối với HTX kiểu mới; kinh tế tập thể, HTX đang dần trở thành động lực phát triển kinh tế - xã hội bền vững, cùng với kinh tế Nhà nước dần trở thành nền tảng của nền kinh tế quốc dân.

Cả nước có 26.040 HTX, 100 liên hiệp HTX và 119.248 tổ hợp tác. Khu vực kinh tế tập thể, HTX thu hút hơn 8,1 triệu thành viên, chủ yếu là đại diện hộ cá thể ở địa bàn nông thôn tham gia, tác động trực tiếp đến đời sống, thu nhập và sức mua của gần 30 triệu người. Nhiều doanh nghiệp là thành viên của HTX tham gia quản trị, liên kết chế biến tiêu thụ sản phẩm theo chuỗi giá trị nông, lâm sản. Quy mô thành viên của HTX và tổ hợp tác ngày càng tăng, cho thấy liên kết, hợp tác sản xuất, kinh doanh là nhu cầu, xu thế tất yếu khách quan.

2.6. Đại hội Liên minh Hợp tác xã Việt Nam lần thứ sáu (Nhiệm kỳ 2020 - 2025)

Đại hội Đại biểu toàn quốc Liên minh HTX Việt Nam lần thứ sáu được tổ chức trong hai ngày 21 và 22/12/2020 tại Thủ đô Hà Nội với phương châm “*Hợp tác - Đổi mới - Phát triển - Hiệu quả*”. Đại hội đã bầu Ban chấp hành Liên minh HTX Việt Nam khóa VI, nhiệm kỳ 2020 - 2025 gồm 154 đồng chí.

Đại hội Đại biểu toàn quốc Liên minh HTX Việt Nam lần thứ VI là một mốc son lịch sử, khi lần đầu tiên sau 27 năm, hệ thống Liên minh HTX Việt Nam đã thống nhất nhiệm kỳ Đại hội và thống nhất Điều lệ về nội dung, hình thức và hiệu lực (Đại hội được tổ chức từ địa phương đến trung ương).

Đại hội đại biểu toàn quốc Liên minh HTX Việt Nam lần thứ VI, nhiệm kỳ 2020 - 2025 diễn ra trong thời gian cả nước phấn đấu thực hiện “mục tiêu kép” vừa phòng, chống đại dịch Covid-19 hiệu quả, vừa tập trung phục hồi và phát triển kinh tế - xã hội, thực hiện thắng lợi Nghị quyết Đại hội XII của Đảng; chào mừng thành công Đại hội Đảng bộ các cấp, tiến tới Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ XIII, thực hiện nhiệm vụ chủ yếu “*Tiếp tục phát huy vai trò nòng cốt trong phát triển kinh tế tập thể, HTX; đẩy mạnh xây dựng hệ thống Liên minh HTX Việt Nam vững mạnh; thực hiện hiệu quả chức năng đại diện, bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của thành viên*”.

Liên minh HTX Việt Nam đã tham mưu với Đảng, Nhà nước và Chính phủ ban hành: Nghị quyết số 20/NQ-TW ngày 16/6/2022 về tiếp tục đổi mới, phát triển và nâng cao hiệu quả kinh tế tập thể trong giai đoạn mới; Kế hoạch số 10-KH/TW ngày 23/8/2022 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng về thực hiện Nghị quyết số 20/NQ-TW, ngày 16/6/2022 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng về tiếp tục đổi mới, phát triển và nâng cao hiệu quả kinh tế tập thể trong giai đoạn mới; Quyết định số 340/QĐ-TTg ngày 12/3/2021 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt chiến lược phát triển kinh tế tập thể, hợp tác xã giai đoạn 2021 - 2030; Quyết định số 1328/QĐ-TTg ngày 23/7/2021 của Thủ tướng Chính phủ phê

duyệt Điều lệ Liên minh HTX Việt Nam; Nghị quyết số 09/NQ-TTg ngày 02/02/2023 của Chính phủ về Chương trình hành động của Chính phủ thực hiện Nghị quyết số 20/NQ-TW ngày 16/06/2022 về tiếp tục đổi mới, phát triển và nâng cao hiệu quả kinh tế tập thể trong giai đoạn mới;...

Trải qua 30 năm xây dựng và phát triển, dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam, Liên minh HTX Việt Nam thực sự trở thành tổ chức đại diện của HTX, liên hiệp HTX, tổ hợp tác; giữ vai trò nòng cốt và thúc đẩy phát triển kinh tế tập thể, HTX; làm cầu nối giữa Đảng, Nhà nước với thành phần kinh tế tập thể, góp phần vào sự nghiệp phát triển kinh tế - xã hội của đất nước. Hoạt động của Liên minh HTX Việt Nam từng bước được đổi mới, bám sát chức năng, nhiệm vụ để tổ chức các hoạt động, không ngừng nâng cao hiệu quả, từng bước đáp ứng yêu cầu của các HTX và thành viên. Trong đó nổi bật là tích cực tham mưu với Đảng, Nhà nước trong việc góp phần hoàn thiện môi trường, pháp luật cho các HTX hoạt động, xây dựng các chương trình, đề án hỗ trợ phát triển HTX; phối hợp tuyên truyền, phổ biến chủ trương của Đảng, chính sách và pháp luật của nhà Nước về kinh tế tập thể, HTX; xây dựng các mô hình mới, HTX điển hình; tổ chức các hoạt động đào tạo, bồi dưỡng nguồn nhân lực cho Liên minh HTX các cấp và các HTX đáp ứng với yêu cầu mới; tư vấn, hướng dẫn bảo vệ quyền và lợi ích chính đáng của các HTX, thành viên; giới thiệu ứng dụng tiến bộ kỹ thuật trong sản xuất - kinh doanh, mở rộng thị trường tiêu thụ sản phẩm cho các cơ sở kinh tế hợp tác, HTX; tổ chức phong trào thi đua yêu nước trong khu vực kinh tế tập thể, HTX; khen thưởng những tập thể và cá nhân có nhiều thành tích; mở rộng quan hệ hợp tác quốc tế để tranh thủ sự hỗ trợ của các tổ chức, các nước có phong trào HTX phát triển để học hỏi kinh nghiệm và giao lưu hợp tác cùng phát triển.

Bộ máy của hệ thống Liên minh HTX Việt Nam ngày càng được củng cố và phát triển. Liên minh HTX Việt Nam hiện có 11 ban tham mưu và cơ quan thường trực ở các vùng miền; 05 trung tâm tư vấn, hỗ trợ HTX; 06 trường đào tạo, bồi dưỡng cán bộ và dạy nghề; Tạp chí kinh doanh; Viện Phát triển Kinh tế hợp tác; Quỹ Hỗ trợ phát triển HTX và các đơn vị kinh tế trực thuộc. Liên minh HTX cấp tỉnh có các phòng chuyên môn nghiệp vụ theo chức năng và hầu hết có Quỹ Hỗ trợ phát triển HTX và Trung tâm tư vấn, hỗ trợ phát triển HTX trực thuộc. Đội ngũ cán bộ, viên chức, người lao động của hệ thống Liên minh HTX Việt Nam với gần 2.000 người, có trình độ đại học và trên đại học chiếm gần 80%.

Liên minh HTX Việt Nam là thành viên của tổ chức Liên minh HTX Quốc tế (ICA); Hiệp hội doanh nghiệp vừa và nhỏ Thế giới (WASME); Thành viên của Liên minh HTX khu vực châu Á - Thái Bình Dương (ICA-AP), Liên minh HTX Nghề cá quốc tế và cùng với Phòng Thương mại và Công nghiệp Việt Nam (VCCI) là đối tác ba bên của Tổ chức Lao động Quốc tế (ILO) với trách nhiệm

đại diện cho giới sử dụng lao động trong khu vực kinh tế tập thể, HTX ở Việt Nam; Có quan hệ hợp tác với 125 tổ chức quốc tế và tổ chức đại diện hợp tác xã ở các nước trên thế giới. Trong nước, Liên minh HTX Việt Nam là thành viên của Ủy ban Trung ương Mặt trận tổ quốc Việt Nam, thành viên Ban chỉ đạo đổi mới phát triển kinh tế tập thể, HTX trung ương (đồng chí Chủ tịch là Phó Ban Chỉ đạo), Liên minh HTX 63 tỉnh, thành phố là thành viên Ban chỉ đạo đổi mới phát triển kinh tế tập thể, HTX của tỉnh, thành phố (các đồng chí Chủ tịch Liên minh tỉnh, thành phố cũng là Phó Ban Chỉ đạo).

Với những những đóng góp to lớn của hệ thống Liên minh HTX Việt Nam trong phát triển kinh tế tập thể, HTX, góp phần quan trọng vào sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, hệ thống Liên minh HTX Việt Nam đã được Đảng, Nhà nước và Chính phủ trao tặng nhiều hình thức và danh hiệu khen thưởng cao quý như: Huân chương lao động hạng Nhất (năm 2005 và 2019), Huân chương Hồ Chí Minh (năm 2007), Huân chương Độc lập hạng Ba (năm 2009), Huân chương Lao động hạng Ba (năm 2019), Huân chương Độc lập hạng Nhì (năm 2020), Huân chương Lao động hạng Ba (năm 2022), Bằng khen của Thủ tướng Chính phủ (năm 2021), Cờ Thi đua của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam (năm 2021), nhiều Liên minh Hợp tác xã tỉnh, thành phố, HTX thành viên, tập thể và cá nhân được tặng Huân chương các hạng, cờ thi đua của Chính phủ, Bằng khen của Thủ tướng Chính phủ, Bằng khen của các ban, bộ, ngành, UBND các tỉnh, thành phố và danh hiệu thi đua khác... ๕

LIÊN MINH HỢP TÁC XÃ VIỆT NAM